УДК 336.64

Долгова Людмила Іванівна
к. е. н., доцент кафедри економіки підприємств,
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,
l.dolgova@meta.ua
Остратова Катерина Юріївна
студентка спеціальності «Економіка підприємств»,
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,
katya_ostratova@mail.ru

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ В УКРАИНЕ

CURRENT TRENDS OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF ENTERPRISES IN UKRAINE

Анотація. Розглянуте питання інноваційного розвитку як основи формування конкурентоспроможності підприємства. Проведено аналіз стану інноваційного розвитку підприємств. Визначено чинники, що стримують інноваційний розвиток українських підприємств.
Аннотация. Рассмотрен вопрос инновационного развития как основы формирования конкурентоспособности предприятия. Проведен анализ состояния инновационного развития предприятий. Определены факторы, которые сдерживают инновационное развитие украинских предприятий.
Anotation. The issue of innovative development as the basis for the formation of enterprise competitiveness is considered. The analysis of the state of innovative development of enterprises is carried out. There are factors that restrain the innovative development of Ukrainian enterprises determined.

Сьогодні світ безупинно розвивається, проте динаміка цього розвитку є нестабільною, вона викликана імпульсивністю інноваційного розвитку та докорінно змінила традиційні уявлення щодо поширених тенденції глобалізації на різних рівнях виробництва. Технологічні зміни тепер стали не тільки предметом економічного аналізу, а й об'єктом, який може забезпечити країнам стабільний розвиток. Побічним ефектом активізації інноваційної діяльності загалом на глобальному рівні є зміна товарної структури світової торгівлі. Інновації перетворилися на "промислову релігію кінця XX століття" і сприймаються: компаніями – як засіб збільшення прибутку та захоплення більш широкого сегмента ринку; урядами – як панацея з точки зору прискорення економічного зростання шляхом підвищення конкурентоспроможності» [1].

В таких умовах рівень конкуренції є надзвичайно високим, а отже, можна зробити висновок, що конкурентоспроможність підприємств напряму залежить від активності суб'єктів господарювання, використання єдиних стандартів, високого рівня гнучкості виробничих систем, зв'язків між фірмами. Тому лідерами у конкурентній боротьбі можуть бути саме ті підприємства, які генерують та рішуче впроваджують у свою діяльність нові стратегії та ідеї.

Саме інноваційний розвиток підприємства відповідає темпу розвитку світової «нової економіки», надає підприємствам довгостроковий орієнтир на концепцію сталого розвитку. Як відомо, сталий розвиток – керований розвиток, основою якого є системний підхід та сучасні інформаційні технології, що дозволяють швидко моделювати різні варіанти напрямків розвитку та з високою точністю прогнозувати їх результати, вибравши оптимальний. [2] Вибір стратегії розвитку через інновації є запорукою успішного функціонування підприємства. Для формування дієвої стратегії інноваційного розвитку підприємства необхідне осмислення теоретичної сутності таких понять:«інновація»,«інноваційний процес», «інноваційна діяльність» та «інноваційний розвиток»; встановлення причинно-наслідкових зв'язків між ними.

Характер інноваційного розвитку економіки України перебуває у фазі, коли зникає стандартизоване виробництво і утворюється дещо нове — наукове, в якому переважають не масштаби виробництва, а можливість удосконалення старої та утворення нової продукції, за рахунок впровадження у виробництво інновацій. Саме цей аспект дає можливість посилювати конкурентоспроможність країни на світовому ринку. В Україні підприємства впроваджують лише інновації, які прийшли з закордону, бо частіше за все просто не мають змоги розробити власні. Сьогодні необхідно створити перш за все початкову платформу для створення інновацій та залучення інвестицій.

Дослідивши інформацію з офіційного сайту Державної служби статистики України [3], можна зробити висновки, що вага кількість підприємств , що займалися інноваціями зростає,

як і кількість підприємств, що впроваджували інновації. У 2015 році їх частка складала 17.3% та 15,2% відповідно. При цьому, якщо провести лінію тренду, на графіку буде продемонстрований можливий майбутній розвиток подій на 2016-2017 роки в Україні щодо впровадження інновацій на промислових підприємствах.

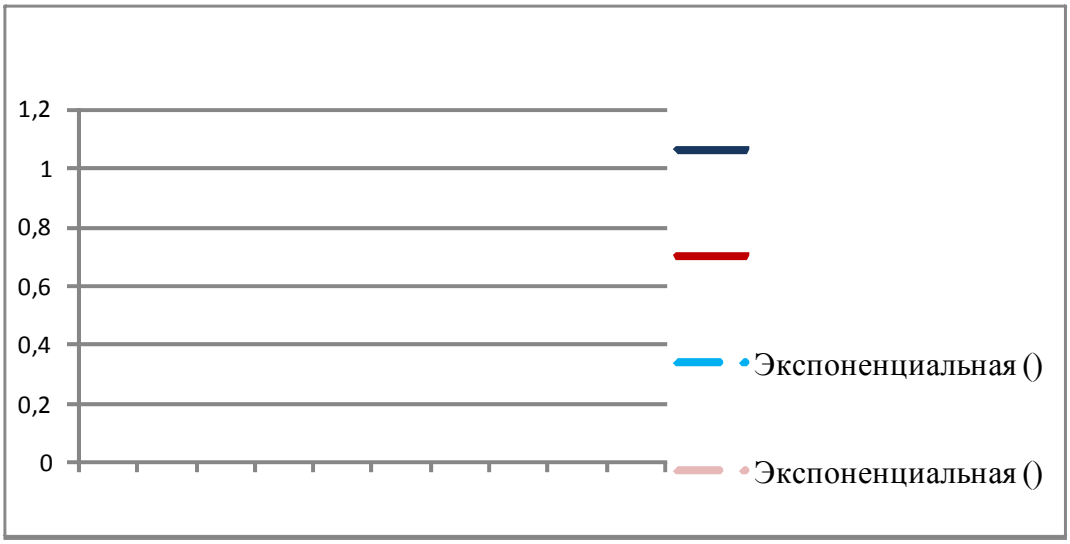

Рис. 1. Впровадження інновацій на промислових підприємствах.[3]

Але у 2014 році витрати на інновації найбільше здійснювались за рахунок власних коштів підприємців (більше 90 % фінансування), бюджетних коштів (2,6 %), кредитів (3,6 %). Ці дані свідчать про те, що у нашій країні існує певна обмеженість і часткову недоступність фінансових ресурсів для створення та застосування інновацій у виробництві. Також з 2012р. по 2014 р. лише 18,1 % підприємств із технологічними інноваціями співпрацювали з іншими підприємствами та організаціями, університетами, науково-дослідними інститутами і т.д..

Основні проблеми, які перешкоджали веденню інноваційної діяльності це[4, с.243]:

— низький попит на інновації на ринку;
— відсутність вдалих ідей або неможливість їх підтримки;
— нестача коштів у підприємства;
— відсутність прямих зовнішніх інвестицій;
— відсутність потрібної кількості працівників з високим рівнем компетентності;
— недостатня державна допомога для інноваційного розвитку;
— відсутність партнерів по співпраці.

Інноваційний розвиток підприємства — це сукупність спонукальних мотивів. Ними можуть бути максимізація прибутку або мінімізація витрат у поєднанні з формуванням нового попиту, захоплення долі ринку, розвиток номенклатури продукції.

Отже, Україна дійсно має значний потенціал для розвитку інновацій, а саме найважливіший ресурс — потужні інтелектуальні ресурси. Країна поступово стає на шлях до інноваційного розвитку, але поки відсоткова динаміка на досить тривалому проміжку часу замала. Аби можливо було втілити у реальних умовах, необхідно рішучі зміни, державна підтримка та ефективне управління.

Література

1. *Хемілтон А* Інноваційна та корпоративна реструктуризація в світовій економіці // Проблеми теорії і практики управління. — 2000. — № 6. — С. 34-39.

2. *Гринів Л. С.* Екологічно збалансована економіка: проблеми теорії: Монографія. / Л. С. Гринів — Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2001. — 240 с.

3. Сайт Державної служби статистики України [електронний ресурс]. – режим доступу: http://ukrstat.gov.ua/

4.Управління ефективністю функціонування і розвитку підприємств: монографія/ [Г.О. Швиданенко, І.М. Рєпіна, В.П. Кукоба та ін.]. – К.:КНЕУ, 2016. – 397 с.

5. *Драчук Ю. З.* Пропозиції щодо підвищення ефективності розвитку інноваційного підприємництва в Україні / Ю. З. Драчук, Н. В. Трушкіна // Економіка. Управління. Інновації. — Випуск № 3 (15). — 2015.